

Izbija vsak torek in soboto v tednu ob 11. uri predpoldne za mesto ter ob 3. uri popoldne za deželo. Ako padena ta dneva praznik izide dan prej ob 6. zvečer. Stane po pošti prejemani ali v Gorici na dom pošiljan celoletno 8 K., polletno 4 K. in četrtletno 2 K.

Prodaja se v Gorici v tobakarnah Schwarz v Solskih ulicah in Jellersitz v Nunskih ulicah po 8 vin.

GORICA

(Zjutranje izdanje.)

Uredništvo in upravnništvo se nahajata v „Narodni tiskarni“, ulica Vetturini h. št. 9.

Dopise je nasloviti na uredništvo, oglase in naročnino pa na upravnništvo „Gorice“. Oglasi se računajo po petih vrstah in sicer ako se tiskajo 1-krat po 12 vin., 2-krat po 10 vin., 3-krat po 8 vin. Ako se večkrat tiskajo, računajo se po pogodbi.

Izdajatelj in odgovorni urednik Josip Marušič.

Tiska „Narodna tiskarna“ (odgov. J. Marušič).

Volilci kmečkih občin!

Pred durmi je dan, ko bodele odločevali o usodi naroda in dežele. V Vaših rokah je srečna ali nesrečna bodočnost obeh. Kakor odločite, tako se Vam bo godilo.

Mislite na važnost volitve in na odgovornost, katero si nakopljete pred Bogom in pred ljudmi. Odločite se na dobro stran; usmiliti se naroda, po katerem steguje židovski lažiliberizem svoje železne roke.

Združite se vsi pod zastavo „Sloge“ z geslom: Vse za vero, dom, cesarja! To geslo je staro, častito in zmagovalno. V našem taboru je prava svoboda, pri nas resnični napredek.

Zato volite vsi kot en mož kandidate, ki pripoznavajo „Slogino“ geslo in so voljni delovati po njem. Ti so:

I. Za sodne okraje: Tolmin, Bovec, Cerklje, Kobarid:

dr. Anton Gregorčič,

profesor bogoslovja in državni poslanec v Gorici.

Ernest Klavžar,

deželni uradnik v pokoju v Gorici.

Za sodne okraje: Gorica (okolica), Ajdovščina in Kanal:

Ivan Berbuč,

profesor na e. k. realki v Gorici.

Blazij Grča,

župnik v Šempasu.

Za sodna okraje: Sežana in Komen:

dr. Josip Abram,

odvetnik v Gorici.

Anton Černe,

posestnik in župan v Tomaju.

Rojaki, volilci! Te može Vam priporoča društvo „Sloga“ za deželne poslance. V sedanjem boju ne gre za osebe, kajti osebe nastopajo in odstopajo, zdaj gre za celo na-

rodno, katoliško-narodno stranko in za načela, ki naj veljajo v javnem življenju na Goriškem. Ne dajte se begati po raznih napadih na posamezne naše kandidate, ampak pojdite vsi pogumno v boj za „Slogo“ in oddajte svoje glasove za imenovane kandidate, ki bodo resno zastopali ljudske koristi.

Po volitvah bo zavladal mir po goriški deželi, ako soglasno izvolite „Slogine“ kandidate. Dovolj nam je škodoval prepis, ki ga je med nami zasejal lažnjivi liberalizem. Napravimo zdaj konec razporu in narodno-naprednemu divjaštvu! Vsi stanovi se zopet složimo pod edino pravo zastavo: „Vse za vero, dom, cesarja!“

Zamorec je storil svojo dolžnost, zdaj lahko gre.

Nepobitna resnica je, da je „izvrševalni odbor“ „narodno-napredne“ prvotno določil Vrtovčevu kandidaturu za trge. To pa po našem mnenju zaradi ničesar drugega nego zgolj ad captandam benevolentiam učiteljev, da jim dokaže, kako resno je „narodno-napredni“ stranki na tem ležeče, da pride v deželni zbor kot poslanec tudi jeden učitelj. Ob enem pa da slepi ves slovenski svet s tem, da je na celi črti tako gotova zmaga, da njen general dr. Tuma celo v goriški okolici sami lahko kot kandidat nastopi. Seveda, to je bilo le slepilo, to je bil le pesek v oči. To se je tudi kmalo pokazalo, ko je glasilo „narodno-napredne“ proglasilo kandidate ter smo v njem čitali, da dr. Tuma ne kandidira v goriški okolici, marveč v svojem „varnem zavetju“ v trgih, a Vrtovec v kmečkih občinah tolminskega okraja. Pa tudi napredni učitelji so se začeli spogledovati, ko so zvedeli, da njih kandidat Vrtovec ne kandidira več v trgih, ki se smatrajo kot nepremagljiva „napredna“ trdnjava, marveč v kmečkih občinah, o katerih je sicer dr. Tumovo glasilo bobnalo, da bodo volile gotovo napredno, a mu tega napredni učitelji

niso hoteli popolnoma verjeti. Zato je bil pa sklican po politiku in diplomatu Bismarck-Bajtu, nadučitelju v Ajdovščini „velikansk“ shod „naprednih“ učiteljev v Gorico, ki je odposlal generalu „narodno-napredne“ deputacijo z naročilom, da ga vpraša, kaj li pomeni to, da se ni postavilo Vrtovca za kandidata v trgih, kjer je zmaga „narodno-napredni“ zagotovljena, marveč v kmečkih občinah tolminskega političnega okraja, o katerih je sicer dr. Tuma prepričan, da bodo volile „narodno-napredno“, dočim učitelji sami tacega prepričanja nimajo. No, general „narodno-napredne“ je ob jednom tudi pravi in pravcati general obljub, a če je treba tudi zavez. In kot tak obljubil je in se zavezal nasproti učiteljem, da nepreklicno odstopi kandidaturu v trgih Vrtovcu, ako bi Vrtovec v kmečkih občinah propadel. Ta revers se je hektografiral v več odtisih ter razposlal po deželi učiteljem, kolikor takim, ki so bili v Tumo zaverovani, kakor tudi onim, ki mu niso doslej dosti zaupali. In ta revers imel je v resnici velikansko moč na učitelje, kajti zagnali so se z divjo strastjo in za učitelje nevedno unemo z malimi častnimi izjemami v boj za načrte „naprednega“ generala dr. Tume. Ta revers je premotil celo take učitelje, ki so bili, dokler ga niso dobili v roke, odločni nasprotniki „narodno naprednih“ hujskarij in generala stranke, ki provzročuje te hujskarije; ta revers zapeljal je nekatere učitelje celo do grde ostudne hinavščine, tako, da so še na predvečer volitev volilnih mož v posameznih občinah segali našim pristašem v roke ter jim zatrjevali zvestobo, a so drugi dan izdajalsko in divje začeli agitirati za dr. Tumovo stranko!

Da! Šli so ti „napredni“ in — kako naj bi jih še imenovali? — učitelji s tako srditostjo za dr. Tumo, kakor da bi bil odvisen obstanek njih družin in njih samih jedino le od tega, ako zmaga na Goriškem dr. Tuma in z njim njegov primorano udani sluga Vrtovec. Revčki! No, ali njih vsa gonja in ves trud je bil zaman, kajti naše ljudstvo bilo je trdneje

od tentav; ono je namreč spoznalo, da ljudje in stranka, katera rabi tako podla sredstva v dosego svojih namenov, da taka stranka, kateri ni več nič svetega, ni versko prepričanje našega ljudstva, ni verske ustanove, ni čast in poštenje bližnjega in niti družinski mir, — da taka stranka je ne more osrečiti, marveč, da je zamore prignati le do propada, iz katerega bi bilo težko več rešitve.

In tako je prišlo tudi do tega, da je izid volitev volilnih mož na Tolminskem tak, da izključuje izvolitev Vrtovčevu. Kaj pa zdaj?

Mnogo jih je mislilo — mi sicer ne! — in posebno učiteljev, da dr. Tuma ostane pri besedi in da nastopi Vrtovec po svojem padcu v kmečkih občinah, v trgih kot kandidat. Pa kako so se varali! Kaj da se bo zdaj zgodilo, namignila je že predzadnja številka dr. Tumovega glasila s tem, ko pravi na nekem mestu: „učitelji so zakrivilo da je Vrtovec v tolminskih kmečkih občinah padel“.

Če so pa učitelji zakrivilo, da je Vrtovec padel, potem niso oni gotovo storili svoje dolžnosti.

Dr. Tuma je seveda da svoj revers le pod pogojem, da storijo učitelji svojo dolžnost. No in učitelji so tudi v resnici storili svojo dolžnost, in šli so na ljubo dr. Tumi na večjih kraji celo preko mej svojih dolžnosti, zaradi česar jih bode bolela gotovo — glava. Ali kdo naj prepriča o tem „izvrševalni odbor“ „narodno-napredne“ stranke: Kdo naj dokaže to načelniku tega odbora, dr. Tumi, ko se ti ljudje vsikdar in povsod krčevito drže svojega gesla: kakor jim kaže! Tem ljudem kaže zdaj, trditi, da učitelji niso storili svoje dolžnosti, jim kaže trditi, da je Vrtovec padel vsled krivde učiteljev in jim kaže slednjič skleniti, da ker niso učitelji izpolnili pogojev, pod katerimi jim je bil izdan od strani dr. Tume revers, da tudi dr. Tuma ni več vezan, držati se reversa. In tako je v resnici tudi sklenil vojni svet „narodno-napredne“ stranke, zbran v posvetovanje zadnji četrtek v Gorici. Ta vojni svet je

nedotaknjeno, nekako kazalo tu potrto, končano življenje. Tam v ospredju ste bili dve omari iz mahagonijevega lesa, kjer so bili hranjeni rodbinski papirji. Na levi strani so bile železne blagajne s tajnimi pripravami, ki so skrivale v sebi zlato vsebino. Na sredi je bila težka miza z dvema predaloma in velika trinožna stolica, kjer je D. Benito pogostoma kaj pokladal. Nasproti nad guta-perčevim blazinjakom je bila podoba z grbom Nikaragve, inostranska (eksotična) rastlina, ki v teh zidovih nikakor ni mogla navdihniti rojaka z rodoljubjem. Na mizi je ležal še dopis, deželnega glavarja, s katerim je bil pozval D. Benita k banketu o vseh svetih, a D. Benito ni mogel priti. V listnici (mapi) je bil nedokončani list, datiran z onim dnem, ko je bil poslal D. Benito nekemu g. Narcisu Perezu, poslancu v Madridu tri skatulje toledskega marcipana (slačice) kot slavnosten dar. Na drugem koncu mize pa so ležale volilne listine; obteževal jih je majhen Voltérjev kip, ki ga je bil prinesel Lorenzo svojemu očetu iz Pariza. Te listine je bil narekoval D. Benito svojemu sinu dvajset minut pred smrtjo v gotovi nadeji, da se ta stvar srečno uredi v štirinajstih dnevih. (Dalje pr.)

LISTEK.

Bil je svetnik!

(Odlomki.)

Španski: P. L. Coloma.

(Dalje.)

Na to preobrne oči, hropenje je vedno bolj pešalo, kot dihanje zadetega; in obraz je ostal negibljiv in prestrašen kot viden izraz silne groze.

Benita in sestra ste zbežali prestrašeni strani. Lorenzo in Sancho sta dvignila mrtveca ter ga odnesla v spalnico... Tam je bila poslana topla in mehka postelja, ki je čakala svojega gospoda.

Donja Tula je ostala v sobi, pozabljena od vseh. Padla je bila omamljena na stolico kot bi jo bil blisk ošinil, in ostala je kot primrzla k njej. Vendar je opazila, kako so hiteli zdravniki pa stari prijatelji v sobo. Tudi neka črna senca je mignila naglo mimo, a kmalu se je vrnila: bil je župnik P. Feliks Sangüesa.

Donja Tula ga je spoznala, in pokazala je, da še živi: zobje so jej zašklopotali... Spominjala se je pač, kako je rajni večkrat izražal željo, da se hoče izpovedati, da ima še mnogo urediti in popraviti; ali smejala se mu je ter ga zavračala, da ni potreba, češ: da živi tako krščanski... Prišlo jej je na um i to, da jo

je bil opomnil župnik pri posetu: naj poskrbi za to, da bo soprog lepo spravljen z Bogom. Ali od tega dne je ni videl več pri svoji spovednici...

III.

Bilo je tri dni po pogrebu D. Benita. Razšel se je bil že roj prijateljev, ki okrožujejo zalujoče v teh slučajih. Zdi se, da hočejo tolažiti; a največkrat pa le dolgočasijo. Donja Tula in njeni otroci so se zbrali zopet v sobi. In še le zdaj, ko so bili sami, so občutili v vsem obsegu ono neizmerno praznoto, ki jo je zapustila ta izguba v njihovih dušah.

Saj človek v prvih trenutkih malo razmišlja; udarec je hud in napravlja v resni duši nekaj krč — kakor bi se dotaknil telesa se žarečim železom. Ali pozneje se ta udarec ohladi; in tedaj postane to stanje nezno in bolj nevarno nego prvi vtisek. To namreč zaklepa človeka v krog tužnih predstav, ki se sučejo brez prestanka — kakor bi nas hotele sežgati na počasnem ognju. In v taki dobi sevejejo lasje in se pokazujejo gube na čelul... —

Prej so posvečevali dolge ure skrbi za bolnika; a zdaj se niso mogli baviti več s tem. Nepotrebne so bile stvari, ki so služile prej za njegovo oskrbovanje;

prazni so bili kraji, prej njemu priljubljeni. In to je vzbujalo Tuli in njenim otrokom to nevarno stalno predstavo (v duši) — prvo stopinjo, ki vodi v brezumnost (ker ne dovoljuje, da bi vzhajali v človeku še drugi vtisi). Zato pa je skušal Lorenzo, da bi se siloma raztresel in jel je urejevati očetove stvari. — Oporoke D. Benita ni bilo dobiti nikjer, in to nepredvidnost jim je pojasnjevala poslednja beseda starčeva: „Oporoka!“ čemur prej nihče ni prišteval najmanjšega pomena.

„O moj ubožec!... o moj ljubljeneč!“ tožila je donja Tula ter se topila v solzah. Do zadnjega vzdihljeja je mislil na nas! Zadnja beseda mu je bila skrb za našo blaginjo!... O moj dragec! Duša moja!... O, ni ga bilo očeta nadanj!... Nobeden soprog mu ni enak!... O bil je svetnik!... Bil je svetnik!“

Vsi rodbinski člani so bili določili, naj se napravi zapisnik (inventar) obširnega imetja D. Benitovega, in naj se izroči razdeljevanje odvetniku, ki je zastopal rodbino. Nekega popoldne po obedu stopi Lorenzo v delavnico svojega očeta, kamor ni bil prišel od vseh svetih, t. j. od prvega napada. Tu je bilo vse, kakor je videl zadnjič pospravljeno,

sklenil, da je dr. Tuma odvezan vsake zaveze nasproti učiteljem in da svobodno kandiduje v trgih.

Prišlo je torej do tega, o čemer smo bili mi vedno prepričani, da pride in napredni učitelji naj se zdaj obrišejo. Oni so zdaj zamorec, ki je storil svojo dolžnost, njih dr. Tuma za zdaj več ne potrebuje.

Mi naprednih učiteljev po teh njih izkušnjah sicer ne pomilujemo in napisali smo te vrstice le v ta namen, da ljudstvu odpremo oči in je opozorimo na to, koliko je verjeti tem ljudem. Kajti ravno tako, kakor delajo zdaj z učitelji, jednako bi delali z vsem našim ljudstvom, ako bi se dalo vpreči v jarem njihovega nadvladaja.

Občni zbor

Cecilijanskega društva za Goriško nadškofijo, dne 28. nov. t. l.

Imenovano društvo je imelo slovesno sv. mašo v krasno obnovljeni prvostolnici cerkvi goriški ob 10. uri. Pri sv. maši pelo je 16 pevcev sledeče točke:

1. Introit (Intret) enoglasni koral z orgljami.

2. Mašo Fr. Koenen-ovo, op. 16 za tri moške glasove in orglje.

3. Gradual „Gloriosus Deus“ za 4 enake glasove, zl. J. Kokošar.

4. Ofertorij „Mirabilis Deus“ za 2 glasova in orglje, zl. J. Quadflieg.

5. Communio, koral z orgljami.

Kar se tiče petja pri sv. maši, se mora hvalno pripoznati trud, kojega je imel s pevci preč. g. župnik J. Kokošar. Saj je ta gospod na dobrem glasu kot izboren glasbenik in skladatelj; poleg teh svojih spretnostij pa se je izkazal še ne navadno izurjenega dirigenta.

V poštev se mora jemati, da pri nas nimamo Bog zna kako dobrih pevskih močij. Basi so bili krepki in močni; šibkeji pa tenori. Ker je maša precej umetno sestavljena, zato je bilo poznati na kakih mestih, da so pevci tu pa tam nekako boječe pričenjali polifonske vloge. Temu pa se ni čuditi, ker v Gorici se poje le malo polifonskih skladb. Kyrje in Gloria sta se obnesla pevcem najboljše, ker so ju peli fino in občutno; tudi gradual in ofertorij sta se lepo poslušala; žal, da je bil pri zadnjem „forte“ preveč „goriški“ — premočan. Koralne vloge so pevci peli čedno in spoznati je bilo, da bi naši pevci koral lepo pevali, ako bi ga peli večkrat. Fine nove orglje na 22 spremenov na 2. manualih, (delo italijanskega mojstra Benjamin a Zanina) pa je mojsterski obvladal prvostolni organist, preč. g. Fr. Setničar. Sv. mašo je pel preč. msg. dr. Fr. Sedej; zato pa je bilo tudi petje pri oltarju dovršeno. Splošna sodba o tej produkciji je bila: „Dobro so peli; dirigovanje, orgljanje in petje pred oltarjem pa je bilo strokovnjško, — le maša morda ni bila srečno izbrana, ker zahteva mnogo pevskih močij in je za naše razmere preveč kontrapunktična“.

Ob 11. uri bil je občni zbor cecilijanskega društva v prostorih Hilarijanske tiskarne.

Predsednik msg. dr. Fr. Sedej pozdravi s prisrčnimi besedami navzoče ude, katerih je bilo okoli 30; naznani, da se Nj. Eminencija, prevzorni kardinal jako zanima za naše društvo, mu želi božjega blagoslova in da nas spodbuja k srčnosti in vztrajnosti.

Tajnik, preč. g. Fr. Setničar omenja odborove seje z dne 11. julija t. l., pri kateri se je obravnavalo o ustanovitvi pevske šole za dečke in o prihodnji pevski produkciji; poroča, da si je društvo nabavilo pomnoževalni stroj za tiskanje glask in naznani letno darilo za društvenike, namreč: „Blagoslovne pesmi“, zl. Kokošar in Laharnar, katere bo odbor kmalu društvenikom doposlal. Dalje naznani, da je preč. g. župnik J. Kokošar prevzel pevsko šolo za dečke, da jih pridno vežba in da bo mogoče ž njimi že v bližnji prihodnosti nastopiti. Nadalje omenja napredek glede cerkvene glasbe

v prvostolnici, kjer pojejo skladbe Witt-ove, Haller-jeve, Perosi-jeve, Gruber-jeve, Zangl-ove, Schöpf-ove, Foerster-jeve itd., skladateljev, katerih skladbe so sprejete v nemški cecilijanski katalog; dalje pohvalno omeni petje pri oo. Kapucinih in g. preds. še izborna petje pri oo. Frančiškanih na Kostanjevici. Iz dežele žal ni sporočil o napredku razven iz Batuj, kjer si pridno izposojuje preč. g. Leban, vikarij, cecilijanske skladbe in so se njegovi cerk. pevci naučili tekom enega leta dvoje latinskih maš. Nazadnje se spomne še umrlih udov, preč. gg. dekana Ant. Hvalice, vikarja Ant. Božiča in prof. bogoslovja Tom. Čerin-a.

Iz blagajnikovega sporočila smo pozvedeli, da je udov 75.

Dohodki so znašali . . . 177 K 93 h

Stroškov je bilo 28 „ 16 „

Preostanek znaša torej . . 149 K 77 h

Pri posameznih predlogih omeni preč. g. župnik Blaž Grčar, da je l. del nove Cecilije za moški zbor priredil D. Fajgelj. Ker bi tako prirejena Cecilija jako dobro došla moškim pevskega zborom, katerih je v deželi nad tri četrtine, zato naj bi se pričeli nabirati naročniki narjjo, da bi se v taki prireji natisnila, ako v to dovoli slavno založništvo Mohorjeve družbe. V ta namen je bilo pri zborovanju naročenih 154 iztisov.

Predsednik priporoča korom na deželi koralne responsorije, da se vendar enkrat odpravi iz cerkve tista stara šabloha, ki podaja na vsa mašnikova vprašanja — vedno isti ničvredni odgovor. V ta namen naj se natisnejo za pevce enoglasni koralni responsoriji ter razdele med iste; za organiste pa naj se naroče oni, katere je harmoniziral A. Foerster. Novi odbor bil je sestavljen na slovenski strani iz starih udov. Predsednik za prihodnje leto bo preč. g. dr. Tarla o, podpredsednik pa msg. dr. Sedej.

Kakor iz tega sporočila razvidite, se životarimo v današnjih razburjenih časih. Zaupamo pa v daljno božjo pomoč in boljšo prihodnost; zakaj popolna zmaga cecilijanske ideje v Gorici ni več daleč. Gorica, dne 29. nov. 1901.

Danilo Fajgelj.

Dopisi.

Šempas, dne 1. decembra 1901. — K izidu prvotnih volitev iz naše občine poročamo še nekatere zanimivosti. Vsemu svetu je bilo znano, da Šempas je bila trdnjava „Slogine“ stranke, a izid volitev je nekako oporekal temu občnemu mnenju. Mi hočemo nekoliko pojasniti ta razdvoj. „Soča“ si je večkrat laskala, da je kolikor toliko razdajala šempasko trdnjavo, da je posebno v zadnji volilni borbi znatno napredovala „napredna“ stranka in razrinila „Slogino“ stranko. Da temu ni tako, je pri nas očito. Da pa tudi širša javnost pozna naše razmere, hočemo navesti dejanja in številke. Eto: Naša županija ima postavno vpisanih 86 volilcev. Po najvestnejšem prečenjenju je od tih bilo odločnih 43 pristašev „Sloge“, 29 pristašev „napredne“ in 14 volilcev, kateri očitno priznavajo načela „Sloge“, ki pa gledé svoje obveznosti niso v stanu javno nastopiti proti predsedniku „naprednih“ denarnih zavodov. Še več, najmanj polovica k napredni stranki prištetih volilcev je po svojem vestnem prepričanju proti „Napredni“, a gmotna sila jih obrača v tabor „napredne“. A kedar bodo i ti rešeni iz klešč onih denarnih zavodov, bodo vselega srca se spoznavali pristašem „Sloge“. V volilni borbi je pač pritisk dr. Tumovih agitatorjev od imenovanih 14 ujetih si pridobil tri volilce in odločnih pristašev „Sloge“ je z obljubami in žuganjem unanjih faktorjev, izrečno odjemalcev vinskega pridelka prisilil 4 k volitvi za „napredno“. Tako se je zgodilo da je pri volitvi volilnih mož dobila „napredna“ stranka 36 glasov, „Slogina“ pa 39 glasov. Predstoječe pojasnilo pa spričuje, da „Sloga“ je imela za se najmanj 57 glasov, nasprotna pa k večjemu 29. Pri tem pa moramo opomniti, da vsaj polovica nasprotnih glasov se je

držala „napredne“ stranke ne iz prepričanja, pač pa radi zadolženja pri „Goriški ljuški posojilnici“ in „Trgovsko-obrtni zadrugi“.

Mi bi lahko to trditev ukrepili z navajanjem imen, nočemo pa tega storiti, ker ne maramo dotičnikov spraviti v konflikt z dr. Tumovimi denarnimi zavodi. Vendar se premagamo v toliko, da navedemo vsaj eden slučaj. Pri podružnicah tuk. župnikovine so trije ključarji bili volilci. Od tih sta dva volila za napredno in tretji, kateri je bil celo znan kot agitator za „Slogo“, je po nezaslišanem pritisku in žuganju šel na najoddaljenejšo njivo kopat, da se je skril in odtegnil volitvi.

S tim je dokazano in to jasno, da tudi oni volilci, katere smo šteli med „mrtve“ in deloma med naše, so volili deloma za nasprotno stranko, deloma pa se volitvi odtegnili, ter tako provzročili spredaj navedeni izid volitve. Nam pa in nasprotnikom je jasno in znano, da volilci šempaske županije so po svojem resničnem prepričanju in ogromni večini še sedaj pristaši „Sloge“. Dostavljamo, da že sedaj sta dva volilca nasprotnne stranke pred pričami odločno priznala, da obžalujeta svoj nastop za „napredno“.

Še bolj pa ponižuje število nasprotnikov: „Rekurs“, katerega je podal Jožef Faganel proti vršitvi volitve.

Ta mož je hotel ovreči to volitev in je prosil c. kr. okrajno glavarstvo za razpis nove volitve. C. kr. okrajno glavarstvo je priziv odklonilo kot neutemeljen in neopravičen. Tukajšnje županstvo je to razsodbo c. kr. okr. glavarstva uročilo mišljenemu rekurentu bivšemu županu Jožefu Faganelu. Ta je odklonil sprejem razsodbe, reki, da ni on podal rekurza. Županstvo je to razsodbo poslalo še trem drugim tukaj se nabajajočim volilcem z istim imenom, pa tudi ti trije so odrekli sprejem, češ mi nismo rekurirali. Nu — naše županstvo je prišlo v neprijeten položaj, da razsodbe ne more nikomur uročiti. Sramujejo se po voditeljih „napredne“ podvrženega deteta.

Mi pa zahtevamo od županstva, da pri c. k. okrajnem glavarstvu v Gorici poize in konstatira: Kdo je bil dotični rekurent. Prihaja nam na misel, da nikdo izmed naših volilcev ni uročil onega rekurza; zlobni svet pa lahko sodi, kar hoče, — lahko si misli, da je rekurz napravil predsednik „napredne“ stranke, ne ve pa kedo ga je podpisal.

Od našega županstva pa tirjamo, da konstatira podpis, ter spravi na dan dotičnega moža, naj si bode uže, da stanuje v naši občini ali v odboru napredne stranke.

Iz Lokaveca. — Dopis „Soče“ z dne 28. novembra „Iz Lokaveca“ misli sem popolnoma prezreti, ali ker je nakopičene v njem toliko lumparije in laži, da se poštenemu človeku že gabi, hočem resnici na ljubo dati sledeče podatke o zadnji deželnozborni volitvi.

Da „Lokavski naprednjaki“ propadejo, to sem vedel že prej; ali da propadejo tako sramotno, ter da ob taki velikanski agitaciji vlovle le 16 mandelcev proti 56 odločnim volilcem naše stranke, tega vendar nisem pričakoval. 16 mož! Pač „impozantno“ število! (Lahko ste ponosni!) To vas peče, zato taki podli izbruhli. —

Tukajšnji učitelj g. Andrej Tomažič, je že 14 dni pred volitvijo agitiral po občini in se večkrat ob pozni uri vračal domov, „zunaj in znotraj moker“, akoravno mi je sam trdil, da mu je prepovedano agitirati. Več občinarjev se pritožuje, da znajo otroci manj kot pod prejšnjim učiteljem, kateri je bil radi slabih šolskih uspehov upokojen. Mesto da bi sedanji učitelj gledal, da to deloma popravi, smo glede šole malo ali nič na boljšem. Bavi se s politikom ter popiva po krčmah s takimi ljudmi, ki so mu pred nekaj leti pred hišo postavljali „spominke“ svoje naklonjenosti. Z agitacijo seje neslogo in prepir med občinarje. V šoli pretepa otroke. Otroci se

boje priti o hudem mrazu v šolo, kjer zmrzujejo, ker ni skoraj nikdar kurjena. Ker se predbaciva našim zavednim Gorjanom, da so sami analfabeti, moram že pripomniti na tem mestu, da bodo žalibog iz naše mladine, ako pojde to tako naprej, res sami analfabeti. Kaj pa poroče k vsemu temu g. šolski nadzornik? Ali mu zadostuje to, da je učitelj „liberalec“?

In taki ljudje imajo mogoče še roko zraven, ko se kujejo nesramni in podli dopisi, v katerih se našega od vseh, razun male peščice „naprednjaških“ puhlic, čislanelega gospoda vikarja tako surovo napada!

Podli lažnik in smrkovec je oni, ki trdi, da je dal župan komu častno besedo, da se ne bode vmešal v volitve ali agitiral; bebec pa je oni, kateri si upa zapisati sledeče: „Zgrazali so se, jokali, ker so spoznali, kam jih jeivedel imenitni grofč!“ Za takega duševnega revšeta res ni druge pomoči, kakor norišnica. Kaj naposled koga briga, ako povabi župan katerega v svojo hišo na kozarec vina?! Resnica pa je, da je bilo več „naprednih“ Ajdovcev teden dni skoraj vsaki večer v Lokavcu, ter da so napajali ljudi, sklicavali „zaupne shode“, terorizovali ljudstvo in agitirali na vse mogoče kriplje. Istina pa je, da so pri vsem tem naporu sramotno pogoreli!

„Ogromni“ dolg županov pri „Centralni posojilnici“ bodo najbrže „Lokavski naprednjaki“ poravnali, ker jih poznam kot jako denarne možé. —

Kar se pa tiče Rustije, so ga naši volilci res izbrisali iz naše liste, ker so dobili zagotovilo, da nam ni zanesljiv, kar se je tudi pokazalo s tem, da je volil z nasprotno stranko. Torej kdo je lažnik?

„Lokavski naprednjaki“ kričijo pred vsako volitvijo po gostilnah: „Zmaga naša, vse je z nami!“ Ko pa pride dan in ura volitve, revčki nimajo volilcev, pridejo le z nekaj prepadenih blelih ljudij. — In to se jim je — žalostno a resnično — že 3 kralj zaporedoma zgodilo. Torej na svidenje v četrto pri občinskih volitvah!

Iz hribov. — Po volitvah je navada, da se vprašujemo, zakaj da so tukaj tako volili, zakaj tamkaj drugače. Eden navede ta, drugi drug uzrok.

Gosp. urednik! Gotovo ste se tudi Vi že vprašali, zakaj da je Vaša stranka v naši dolini propadla! Pa težko, da ste zadeli pravi vzrok! Jaz Vam ga povem! Vzrok, da ste pri nas propadli — oprostite — so v prvi vrsti Vaši agitatorji! Zakaj? No, le poslušajte!

Kje pa je — vprašam — na celem svetu razsoden in previden mož, ki ne gleda v prihodnost, ki se ne trudi in si ne prizadeva, da si pri vsakej priliki kaj pridobi in prigospodari? Kaj ne, da ga ni nikjer? No, vidite! Če pa nikjer na svetu takih mož ni, potem, oprostite, ne morete zahtevati, da bi bili ravno v naši dolini! Pa ravno pri nas naj bi bili! Zakaj? Povem Vam, pri nas tako nerazsodnih mož zastoj iščete, in zato ker jih ni — ste pri nas propadli!

Pa že vidim, da mi hočete ugovarjati! Toda le potrpite! Vse Vam pojasnim.

Vprašam Vas: Ali so nam Vaši agitatorji kaj obljubili? Nič! Vsaj nič določnega, nič gotovega! Ali sta nam Vaša gospoda poslanca kaj obljubila? Malo! In brez obljub naj bi šli naši razsodni in napredni možje za Vašo stranko?!

Kako lepe reči pa sta nam obljubila naša napredna gospoda poslanca!

Milo se mi je storilo, ko sem slišal, s kako nadčloveško požrtovalnostjo hodita ta dva gospoda od hiše do hiše! Kako prosita, obljubujeta, prepričujeta, dokazujeta — in vse to delata ne za-se, temveč bližnjemu v korist: kmetu, trpinu želita pomagati in pri tem tvegata zdravje, čas in denar! Glejte to je junaška ljubezen do bližnjega! „Še so dobri ljudje na svetu“, smo rekli možje iz Fizolovega.

Pomislite! Gosp. profesor iz T. so šli sami tje gori na Brezno, če veste

kje je ta dežela! Tam so bajé tako-le govorili: „Možje Brezenci! Daleč čez mejo naše domovine sluje Vaša prebrisanost! Zato vem, da Vas bom lahko prepričal, da sem jaz edini sposoben za Vašega poslanca! Glejte možje te gozdove, pašnike in goščave! Vse to bomo razdelili, ako mene volite! Vi pa boste sekali potem les in „švelarje“ boste delali za železnico; pozneje pa, ko bo železnica dodelana, boste les izvaževali tje doli v črno Afriko in v sveto deželo in v Egipt. To po najvišjih cenah! Če pa volite klerikalce — ja ne bo nič!“

Gosp. urednik! Ali so mogli Brezenci drugače voliti kot so volili — namreč gosp. profesorja?

Potem pa so šli gosp. profesor doli v Podgoro.

Tam v Podgori pa žalibog ljudje še niso tako „naprej“ kot na Breznu. Zato pa so se gosp. profesor kmalu naveličali vsiljevati svoje dobrote. Rekli so bajé: „Slepem ni da bi o „farbah“ govoril.“ — Stopili so v bližnjo gostilno, kjer jih je gosp. Pondeljkar z veseljem sprejel. Ondi pa so menda obljubili, da bodo zastavili vse svoje moči, da se čim prej odpravijo sitni in nepotrebni državni pregledovalci in nadzorniki. Gospod Pondeljkar in nekaj „torkarjev“ jim je z navdušenjem obljubilo svoje glasove.

Na Fižolovem pa sveti naša luč! Tu je beli dan! E, mi Fižolarji smo bistre glavice — ne sadimo zastoj toliko zelja!

Tudi na Grofovem je bilo vse za gosp. profesorja. Pa kako tudi ne?! Slišal sem praviti, da so gosp. profesor nekako tako-le govorili: „Vi Grofenci! Ime Vaše vasi že kaže, da so bili v srednjem veku, ali pa še prej, tukaj sami grofi. Znano pa je, koliko grofov da je v teku časa obubožalo in prišlo na kant. Krivi so klerikalci! Tudi pri Vas — ne zamerite — je tako! Tistega blagostanja ni več, kot je bilo nekdanj — spodkopal ga je klerikalizem! Toda vse se še lahko popravi. Dragi moji! Mene volite in jaz Vam bom preskrbel nekaj posebnega!“

Sedaj pa so, kakor se govori, pristavili skrivnostno-tiho, tako da so jih slišali le kolj zaupni možje: „Zakaj se pravi tej vodi, ki teče skozi Vašo vas „Grofinja“? Zmagonosno se ozrejo po možeh, ki čakajo nemi odgovor iz učenih ust. „Zato, Vam rečem, ker je ta voda — bogata: zlato je v njenem pesku! Kaj mislite — nadaljujejo, kaj mislite, da bi bili Vaši predniki, ki so bili razumni možje, dali tako ime kaki navadni mlaki?“ „Nikakor!“ zagrmé možje v zboru. „Vidite“, pravijo dalje gosp. profesor, „zakladi leže v tej vodi — odtod njeno ponosno ime! Zaklade pa je treba dvigniti. Kako? Mene volite — pristavijo nekoliko tiše — in dobili boste fabriko, kjer se bo pralo zlato! Zopet se bodo pri Vas začeli „zlati“ časi; vsega bo dovolj!“

In Grofenci so šli kot en mož za gosp. profesorja v boj.

Pa še več!

Da se bodo „švelarji“ iz Brezna, zeljnate glave iz Fižolovega in „zlato“ iz Grofovega, — da se bo vse to tudi lahko in hitro spečalo, zato so gosp. tovariš profesorjev obljubili lepe ceste po grapah in k vsakemu zelniku! Gosp. tovariš profesorjev so nam rekli, da že veliko let „šparajo“ pri glavni cesti, ki se vije po naši napredni dolini, da so „prišparali“ potrebno svoto za vsa ta nova pota. In to smo jim radi verjeli; kajti precej let je že šlo v večnost, da se na tej cesti ni ničesar popravilo. Razni jarki, usedi in debelo kamenje pričá, da gosp. profesorjev tovariš res — „špara“.

Toda dovolj!

Mislím, da sem dokazal, da razsoden mož pri nas ni mogel drugače voliti kot napredno! Naprednjak.

Iz Podbrda. — Da se stvar o žalostnem dogodku, kateri se je pripetil dne 16. novembra v Baški dolini, natančno izve, podajo podpisani sledeče pojasnilo:

Podpisan Ivan Pičulin, voznik na Grahovem, bil je najet od pokojnega

„Furlana“ menda Bovčana, kateri je bil menda poslan od podjetništva železniškega, da bi ga peljal v Podbrdo. Dotični se ni mogel peljati s pošto, ker pripeljal se je na Grahovo 2 uri pozneje in ostal je tedaj pri dotičnem vozniku. Podpisani voznik hotel ga je peljati prejšnji popoldan v Podbrdo, a pokojni je rekel, da mu je ljubše, da bi se peljal drugo jutro, da bi se pogovorila med tem o različnih razmerah glede gradnje železnice. — Podpisanemu je bilo prav, ker bi drugi dan, ne da bi bil od Podbrdčanov najet, lahko kakor je mislil, pri vožnji kaj zaslužil. S tem je ovržena laž, da bi bil najet podpisani voznik ne od naprednega, ampak katoliško mislečega, ne g. Muhe, ampak podpisanega Jožefa Muniba, podbrdskega poštenjaka. Enako tudi podpisani župnik tem potom izjavlja, da z g. Pičulinom na Grahovem ni niti o vožnji govoril, niti ga najel, ampak, kakor se je večkrat izrazil, šel je k volitvam in od volitve peš s svojimi možmi.

Ivan Pičulin, voznik na Grahovem, Jožef Munih, Fr. Gregorič, Val. Kragelj, župnik.

Politični pregled.

Odstop poslanca Wolfa.

Wolf je bil od svoje stranke prisiljen, da odstopi. Sejá vsenemške stranke, v kateri se je to sklenilo, je bila silno burna. Med Schönerejem in Wolfom je bilo že dalj časa nasprotje, in Sch. je le čakal, da dobi povod, iznebiti se tekmeča. Pri seji sta se oba strastno zmerjala, in govori se, da sta se nazadnje spoprijela in da je Sch. Wolfa slednjič pograbil in ven vrgel. Zaradi te aferé sta zdaj uloženi dve tožbi radi prešestva. Iz Wolfa se norčujejo v parlamentarnih krogih, ker je bil v zbornici nedavno še patetično deklariral: „Mi Vsenemci moramo čast svojih žená in hčerá braniti proti nemoralnosti klerikalcev“. Zdaj se je pa sam politično zadržal v nemoralni aferi.

(Ali nimamo mi na Goriškem tudi takih — Wolfov? Op. ur.)

Poslanec Tschán, tast poslanca Seidla, ki se je z Wolfom dvojeboval, je izstopil iz vsenemške stranke in se je pridružil nemški ljudski stranki.

Vojna v južni Afriki.

Vsak dan se vršijo zdaj boji med Angleži in Buri v jugo-vzhodnem delu Transvaala, a kakor poročajo listi, v večini teh bojev so le vedno zmagovalci Buri. V Kapu izgubljajo Angleži od dne do dne več ozemlja, katero zasedajo Buri. Ker imajo Angleži tudi v Oranje in Transvaalu le neznatni del zemlje komaj 1/8 del v svoji posesti, si morajo gospodje v Londonu pač misliti, čemu tako ogromnih denarnih in drugih žrtev za tako pičle pridobitve? Ta zavest tem huje tare Angleže, ker je položaj njihovih čet v Afriki jako slab. Kitchener razpolaga le s 45.000 možmi rabljive vojske, a Buri imajo 70 oddelkov zmožnih čet.

Predsednik oranjske republike Stejin je pisal lord Kitchenerju pismo, v katerem ga zagotavlja, da se Buri nimajo vzroka bati za bodočnost, ker razum železnice in mest, ki so le začasno v angleških rokah so Buri še vedno pravi gospodarji obeh republik.

Domače in razne novice.

† Andrej Kragelj.

Zopet stojimo ob gomili moža rodoljuba, katerega je kruta smrt pobrala v najlepših letih. Andrej Kragelj, c. k. gimnazijski profesor v Gorici, je izdihnil dne 1. decembra svojo blago dušo. Vest o njegovi smrti pretresla je srca prijateljev in znancev toliko huje, ker je pokojnik še prejšnji teden — dasi slab in bolan — poučeval v šoli. — Rajnik se je rodil dne 23. septembra 1853 v Modrejeh, župnije Sv. Lucije na Mostu, kjer mu je bil oče premožen kmet. Šolal se je v Gorici in na Dunaju ter nabral si globokega znanja klasičnih in slovenskih jezikov. Že v dijaških letih navzel se je požrtvovalne ljubezni do domovine in svojega rodu, kakoršna se dandanes le redko nahaja. — Služboval je v Ljubljani, Kočevju in Gorici; povsod se je odlikoval kot prijatelj učee se mladine, ki mu je bila iz srca udana. Drugom je bil zvest tovariš, s katerimi je povsod dobro izhajal, med katerimi ni imel sovražnika. Človek blagega srca je bil spoštovan, kamor je prišel. — Slovenski jezik je imel, kakor kažejo razni spisi, posebno prosta prevoda Homerjeve Ilijade in Odiseje, popolno v oblasti. Njegov jezik je čist, pravilen, povsem naroden, teče gladko in dopada. — Narodna posebno

učna in vzgojevalna podjetja bila so mu vselej pri srcu; za pouk in vsestranski napredek svojega naroda bil je vedno vnet; vsak pojav napredujoče ljudske omike ga je srčno veselil. — Dijakom bil je pravi oče ter skrbel za nje, kakor za svoje otroke. Marsikdo se ima njemu zahvaliti za to, kar je; a vsi mu ohranijo trajen hvaležen spomin. — V žalost vtopljeni stojimo ob gomili vrlega moža; a njegov duh uživa, kakor upamo, plačilo dobrih del. Počivaj v miru, dragi prijatelj; po kratkih dnevih svetnega življenja se zopet vidimo. Svečna luč naj Ti sveti!

Volilnim možem. — Prihodnji četrtek bo torej dan, da izrečete svojo možko besedo s tem, da izvolite za poslance možje, katere Vam priporoča politično društvo „Sloga“. Prihodnji četrtek bo torej dan, na kateri pokazete svetu, da hočete v deželi mir, slogo in red, ter da obsojate tiste ljudi, ki pravijo in pišejo v svojih listih, da je prepir potreben! Ko bode to storiš, pokazali bode svetu, da ste možje razumni, da Vam je pri srcu sreča in blagor naše dežele, ki tako krvavo potrebuje složnega delovanja vseh stanov. Pojdite torej na volišče in storite svojo dolžnost. Nič naj Vas ne plaši groženje in žuganje zdrazbarjev, ki so prizadejali naši deželi že toliko zlá in ki bi jo gotovo, ako bi se jim prepustila nje usoda, privedli tudi do propada.

Volilni možje!

Pojdite torej na volišče; tam naj izpolni vsakdo svojo dolžnost in zmaga bo, kakor steji danes stvari, gotovo naša na celi črti.

Vse za vero, dom, cesarja!

Našim volilnim možem v goriški okolici! — Našim volilnim možem iz goriške okolice toplo priporočamo, da se prihodnji četrtek vsaj pol ure pred začetkom volitve zberejo v gostilni pri „Zvezdi“, da potem od tam skupno odidejo na volišče. Isto tako bodi priporočeno našim gospodom veleposestnikom, da se tudi oni pred volitvijo zberejo v zgorej omenjeni gostilni.

Za „Šolski Dom“. — Upravištvu je došlo N. N. obhaja pedesetletnico učiteljevanja 100 K. — Dr. Franc Kos c. kr. prof. na ženskem izobraževališči namesto vena na rakev ranjega prof. A. Kragelj 20 K. — Od preostanka zneska, katerega je zbrala večerna družba, da nabavi v enec svojem nepozabnemu tovarišu pokojnemu g. profesorju Kragelju, dobil je „Šolski Dom“ 18 K.

Čitalnični odbor in „pevsko in glasbeno društvo“. — Ne mojim in čitalničnega odbora napadalcem, ampak onim, ki jim je mar izvedeti resnico in slišati tudi drugo plat zvona, bodi v sledečem podano suho poročilo o sklepu glede pevskega večera, določenega za dan 1. dec. t. l.

Od predsednika pevskega društva doposlana prošnja, meni vročena dne 20. t. m. popoludne, glasila se je v bistvu: „Čitalnični odbor naj prepusti dvorano proti odškodnini za pevski večer 1. dec., ter radi kratkega časa naj prošnjo nujno reši“. — Rešitev odborova v smislu sklepa v seji od 21. m. m. se je glasila: Da čit. odbor smatra dan 1. dec. ravno pred volitvami, radi skrajno napetih razmer za neprimeren, da pa je pripravljen prepustiti dvorano vsaki poznejši dan po končanah volitvah. Čit. odbor torej ni odrekel pevskeму društvu dvorane, ampak le zahteval preložitve veselice vsaj za en teden.

Člankar v „Soči“ in v „Sl. Narodu“ je moral seveda poročati, da je čit. odbor sploh odrekel pevskeму društvu dvorano, da je mogel zasnovati svoj huj-skajoči napad in porabiti naslov „klerikalna hudobija“.

Dotični odborov sklep se je storil po mojem predlogu, ki sem ga sine ira et studio nekako tako-le utemeljil: Odbor me je sicer pooblastil, oddajati dvorano kot predsednik sam, in tako se je tudi večkrat zgodilo.* V tem slučaju pa se nisem upal kaj ukreniti brez posvetovanja. Za veselico odmenjeni dan je malo dni pred volitvami. Agitacija je od obeh strani huda, ne štedi se z žalitvami, in vsled njih je ogorčenost prizadetih ljudi na vrhuncu. Nikdo ne more jamčiti, da ne pridejo na veselico tudi privrženci druge stranke. To pevsko društvo je v tem izrednem položaju, da je njega predsednik in ustanovitelj ob enem vodja politične stranke, volilni kandidat in kot tak v ospredju strankarske borbe. Nasprotniki njegovi bodo smatrali napravo veselice za volilno reklamo, in ko spored veselice ni znan, se ne ve, ali ne bo tudi kaj govorov, bodi si na odru ali pri čaših vina.

Ena beseda, sama na sebi nedolžna, lahko vzbudi pri kakem vdeležencu druž.

gega mišljenja odpor, nastati bi mogli neljubi prizori. Skušnja pa uči, da nevsječni dogodjaji v Čitalnici, zakrivljeni od kogarsibodi, vedno škodujejo imenu Čitalnice. Letošnji odbor stavil si je nalogo, obvarovati čitalnico valov strankarske borbe; tu je nevarnost da bi nastal kak spopad med udi. Ako pevsko društvo želi se pokazati z vspeli svojega delovanja, ne vem zakaj bi moralo biti to baš 1. decembra, baš pred volitvami.

Tukaj še le opomni odbornik, ki je član pevskega društva, da se je izvolil ta dan radi sejma sv. Andreja, da bi došlo radi zunanjkov več vstopnine; v pisмени prošnji to ni bilo povedano.

Na to res nisem bil mislil; kako bi pa mogel na to misliti, ko ves čas mojega blizo 30-letnega odborništva, ni bila nobena veselica radi sejma ob tem času prirejena (o „Sokolu“ nisem poučen), in se ne spominjam, da bi se sploh bil kedaj ta sejem v poštev jemal. Nasprotna trditev je neresnična. Pač pa vem da je prav mnogokrat brez ozira na sejem bila čitalnična dvorana natlačeno polna, ko je glasbeni del sporeda izvrševal bivši čitalnični zbor. Da bi torej pevski zbor, na toliko širši podlagi ustanovljen, ne mogel ravno tako dvorano napolniti, se mi je zdelo neverjetno; vpliv sejma na gmotni uspeh veselice bi bil po mojem prepričanju neznamenit, ker sejmari ne hodijo v Gorico vstopnine plačevali, in tako nisem mislil, da spravljam s svojim nasvetom eksistenco pevskega društva v nevarnost. Ali je torej umestno, goniti radi tega tak hrup, naj poudari objektivni stoff.

* * *

Od tega časa, ko so bile pisane doseđanje vrste, se je zgodilo nekaj novega. Dne 29. nov. namreč sem dobil doposlano polo, v kateri se 25 podpisanih čitalničarjev odpoveduje članstvu čitalnice, „ker odbor ne dovoljuje slovenskemu društvu prostora „za en večer“, in da dela isto, kar delajo najzagrizenejši irredentarji i. t. d.“ Na čelu je podpisan čitalniški podpredsednik, ki je bil v dotični seji navzoč. Več imen na tej poli je takerazločno pisanih, da jih ni možno čitati. Eden je nedruštvenik. Od ostalih so nekatera imena, ki ne presenečajo, nekaj pa je imen, o katerih jako dvomim po meni znanem značaju dotičnih oseb, da bi se dale obvladati od take žalostne strasti. Do teh moram pač staviti vprašanje: Ali vam je bilo povedano, da odbor ne zahteva drugega, nego da se vaša veselica vsaj za en teden odloži iz prekritičnega tedna v mirnejši teden, sicer pa vam nudi dvorano vsaki dan na razpolago? Ali niste morda ono, gotovo nalašč nejasno napisano besedo: „za en večer“ razumevali tako, da vam odbor ne privoščé dvorane niti za en večer? Ako ste podpisali vkljub prave informacije, dobro; vsakemu bodi prosto mišljenje, in dejanje. Ako pa ste bili krivo informirani, tedaj pa vas odkrito obžalujem, da ste v sponah tako izbornih aranžerjev.

Vspeh tega ukrepa pa bo kolikor se dozda vidi, nekoliko drugačen, kakor si ga njega aranžer misli. A. Šantel.

Semenj sv. Andreja v Gorici. — Že dolgo ni bil semenj sv. Andreja v Gorici tako živahen in tudi tako dober kakor večeraj. Dan je bil nad vse krasen in solnčen, vreme je bilo kakor navlašče za ta dan, toplo in prijetno. Zato pa je privabil ta semenj tudi ogromno ljudstva iz vseh krajev dežele v mesto. Posebno dobro se je obnesel živinski semenj, ker je bilo obilo lepega blaga na trgu in so bile tudi cene ugodne. — Po mestu je vrvelo vse polno kupujočega in gledajočega ljudstva veselih obrazov, mladina pa se je vrlo zabavala po raznih zabaviščih, katerih je za take dni polno v našem mestu. Zjedno besedo letošnji semenj sv. Andreja je bil v vsakem oziru srečen — semenj.

Tiskovna pravda Gabršček contra „Gorica“. — Kakor je znano, je najviše kasacijsko sodišče na Dunaju razveljavilo porokrek tukajšnjega protonega sodišča, s katerim je bil naš urednik vsled Gabrščekove tožbe obsojen na 200 K globe in v poplačanje pravnih stroškov ter odredilo novo obravnavo pred goriško poroto. Ta obravnavo je bila določena na 29. m. m., ali 28. m. m. popoludne obveščena sta bila kolikor naša zagovornika, toliko tudi priče, da je obravnavo preložena na 5. t. m. Povpraševali smo, zakaj da se je obravnavo prenesla in izvedeli, da se je to zgodilo vsled prošnje tožitelja Gabrščeka. Svojo prošnjo podprl je Gabršček s tem, da je — bolan ter priložil tudi neko zdravniško spričevalo, čeravno ga videvajo ljudje vsak dan na ulici, in pa tudi s tem, da je rekel, da si je zadnji hip dobil italijanskega zagovornika dr. Graziadina Luzatta, ki mora dotične pravne spise — še le pregledati. Torej, ta prošnja je bila uslišana in obravnavo bi se bila morala vršiti dne 5. t. m. Ker

pa naša zagovornika dne 5. t. m. nista prosta in sta drugje obvezana in ker je tudi več prič izjavilo, da ne morejo priti pričati dne 5. t. m., odložila se je ta obravnava za prihodnjo sesijo. — Mi o tej stvari ne bi zgubljali časa in prostora, da ni „Soča“ v svoji zadnji številki vsa stvar tako nesramno zasukala, kakor da bi bili mi krivi, da se ni obravnava vršila dne 29. m. m. — O tej stvari piše namreč „Soča“: „Prihodnji četrtek bo druga obravnava proti „Gorici“ na znano tožbo Gabrščekove. Dočim je bil Gabršček že dvakrat sojen in celo obsojen, pride „Gorica“ še le v četrtek drugič pred porotnike. Tako hitro dobi človek svojo čast pred sodnijo!“ — Potem pa: „Ta obravnava se je imela vršiti včeraj, pa je bila preložena na četrtek. Kranjski „sv. duh“, ožindrani Šusteršič je bil že v Gorici“ itd. in na zadnje: „Ob natisu te vesti smo prejeli sklep svetov. zbornice, da je obravnava preložena na prihodnje zasedanje. Tako sta prosila dr. R. Luzzatto in dr. Šusteršič! — Torej po dolgih dveh letih šele utegne Gabršček dobiti zadoščenje!“ — Kakor rečeno, iz te „Sočine“ pisave dobi vsakdo utis, kakor da bi mi pri sodni oblasti izposlovali, da se ni obravnava vršila na prvotno določeni dan. Če ljudje pri „Soči“, pri kateri se nahaja tudi tožitelj in lastnik „Soče“, na tak nesramen način zavijajo in preobračajo dejstva, ki ne morejo ostati prikrita, kaj pa delajo ti ljudje še le tam, kjer nima človek pri rokah dokazov, da njih zavijanja razoroži! Kar pa „Soča“ čveka o tem, da je bil lastnik „Soče“ primoran poiskati si italijanskega odvetnika dr. Graziadina Luzzatta, čes, da je iz vsega razvidno, da se bo pravda vršila pred izključno italijansko porotno klopjo, so to popolnoma prazne marnje, kajti njegov dosedanj zagovornik dr. Stanič je popolnoma zmožen zagovornišva kolikor pred slovensko porotno klopjo toliko pred italijansko, kar je že večkrat v polni meri dokazal. Drugače je pa pri nas. Mi smo zastopali iskali v Gorici slovenskega odvetnika, ki bi nas hotel zagovarjati, to pa kolikor takega, ki bi bil zmožen zagovornišva v obeh jezikih, kakor tudi takega, ki bi nas hotel zagovarjati tudi le v slovenskem jeziku. Zato smo bili primorani zateči se v Ljubljano in naprositi dr. Šusteršiča, da sprejme zagovornišvo. Ker je pa dr. Šusteršič zmožen le slovenskega jezika, a ne tudi italijanskega in ker je pri porotnih obravnavah pri sedanjih razmerah mogoča v najboljšem slučaju le mešana porotna klop, potrebovali smo in potrebujemo tudi zagovornika, ki je zmožen italijanskega jezika. Ker pa takega kakor zgorej rečeno, med goriskimi slovenskimi odvetniki nismo mogli dobiti in so nam tozadevno prošnjo tudi italijanski odvetniki odklonili, primorani smo bili obrniti se na odvetniško zbornico, da nam ona določi odvetnika zmožnega italijanskega zagovornišva. In ta nam je določila dr. R. Luzzatta z odlokom dne 24. nov. 1900. št. 164 zabilježenega v zapisniku tuk. okrožne sodnije pod št. VII 11/00/20 ter z odlokom 24. nov. 1901, ki se nahaja v spisih tuk. okrožne sodnije.

Tako in ne drugače torej stoji stvar in vse drug kar piše „Soča“, je gola laž, kateri se pa ne čudimo, ker „Soča“ mora lagati.

Dr. Tavčar in slovenski narod. — V seji poslanske zbornice od minulega petka je izustil dr. Tavčar besede, ki so našle izraza nevolje v vseh rodoljubnih slovanskih srcih. Govorec za nujnost predloga Vsenemcev proti kongregacijam je dr. Tavčar mej drugem izustil, da je slovensko ljudstvo posurovelo in poživiljeno ter da je bila slovenska domovina za izobraženi svet dosedaj neznan zemlja. Ali naj dostavimo, da je dr. Tavčar s svojim govorom delal veliko zabavo Vsenemcem, ki so ga za njegov govor nagradili z glasnim odobravanjem? Čujte Vi g. dr. Tavčar! Govornik, ki vzbuja pri Vsenemceih ploskanje in odobravanje, tak govornik ni zagovornik Slovencev.

Darila vdove Kalister povodom smrti svojega soproga Frana Kalistra. — Blagorodna gospa vdova Kalister je povodom smrti svojega soproga velikodušno obdarila razna narodna društva. Obdarovani so:

Delavsko podporno društvo	3000 K
Tržaško podp. in bralno društvo	3000 „
Dijaška kuhinja	3000 „
Moška podr. sv. Cirila in Metoda	2000 „
Ženska podr. sv. Cirila in Metoda	2000 „
Dijaško podp. društvo v Trstu	3000 „
Trgovsko izobraževalno društvo	3000 „
Tržaški „Narodni dom“	3000 „
Zavod sv. Nikolaja	500 „

Vse te svote so darovane kakor nedotakljiva glavica.

S temi darovi je blagorodna gospa najlepše proslavila spomin svojega blagopokojnega soproga ter je najprimerneje

ustregla intencijam, katere je blagi pokojni izvajal vsa življenje svoje.

Vojak umrl vsled trpinčenja. — Tržaškemu „Piccolu“ poročajo iz Budimpešte, da je vojak Peter Florian, od pešpolka honvedov garnizujučega v Velikem Varaždinu umrl vsled udarcev po glavi s kopitom puške, katerega mu je prizadel nek podčastnik. Isti list poroča, da so podčastniki istega polka sploh jako surovo ravnali z vojaki ter da je vsled tega tudi mnogo vojakov obolelo. Zato se je pričela zdaj stroga preiskava in je v njo zapletenih več podčastnikov.

Loterijske številke.
30. novembra.

Line	26	80	33	4	9
Trst	78	82	81	40	47

Novo krojaško delavnico
sta otvorila
Prezelj & Kos
krojaška mojstra
v Gorici na Kornu št. 7.

Izdelujeta razne moške in deške obleke po najnoveji modi. Za obilna naročila se toplo priporočata svojim rojakom v mestu in na deželi.

Najbolje tamburice izdeluje in razpošilja
Prva sisička tvornica tambura
J. Stjepušin,
Sisak, Hrvatska.

Odlikovana na pariški svetovni razstavi l. 1900 in milenijski razstavi l. 1896. Cenike pošilja na zahtevanje vsakemu brezplačno.

Šimenc Fric
krčmar
v Gosposki ulici hiš. št. 19,
„Alla città di Gorizia“

toči raznovrstna bela in črna vina ter postreže z vsakovrstnimi okusnimi jedili.

Priporočata se toplo svojim rojakom v mestu in na deželi.

Josip Valentinčič,
pekovski mojster
v Gorici v Raštelju št. 29.

priporoča
vedno sveži kruk navadni in najfinejši.

vsakovrstno pecivo za godove in druge razne „pogrjane“, prav okusne kolače za birmo in poroke, različne torte itd.

Vsa naročila izvršuje točno in natančno po želji gospodov naročnikov po jako zmernih cenah.

Izvolé naj ga torej počastiti z mnogobrojnimi naročili cenj. gg. rojaki v mestu in na deželi.

Podpisana priporočata slavnemu občinstvu v Gorici in na deželi svojo novo urejeno
prodajalnico jestvin.

V zalogi imata tudi raznovrstne pijače n. pr.: francoski Cognac, pristni kranjski brinjevec, domači tropinovec, fini rum, različna vina, goružice (Senf.) Ciril-Metodovo kavo in Ciril-Metodovo milo ter drugo v to stroko spadajoče blago. — Postrežba točna in po zmernih cenah.

Z odličnim spoštovanjem
Kopač & Kutin,
trgovca v Semeniški ulici h. št. 1.

Peter Drašček,
trgovec jedilnega blaga v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Priporočata se p. n. občinstvu v Gorici in z dežele. Prodaja kavino primeso, sladkor, milo, slanino, riž, maslo surovo in kuhano, olje, moko iz Majdičevih mlinov in vse jestvine.

Zaloga žveplenk
sv. Cirila in Metoda.

Podpisana naznanjata slavnemu občinstvu, da sta prevzela na svojo roko
mlin v Prvačini,

ter zagotavljata, da bosta vedno skrbela za točno in pošteno postrežbo.

Imata tudi hleve za živino. Cenjenim družinam se zatorej prav toplo priporočata

Frančeškin & Cjan.

Anton Pečenko
Vrtna ulica 8 GORICA Via Giardino 8
priporoča

pristna bela in črna vina iz vipavskih, furlanskih,	briskih, dal-matinskih in isterskih vinogradov.
---	---

Dostavlja na dom in razpošilja po železnici na vse kraje avstro-egrske monarhije v sodih od 56 litrov naprej. Na zahtevo pošilja tudi uzorce.

Cene zmerne. Postrežba poštena.

Anton Fon,
klobučar in gostlničar,
Semeniška ulica št. 6,
ima bogato zalogo raznovrstnih klobukov

ter toči v svoji krčmi
pristna domača vina
in postreže tudi z jako ukusnimi jedili.

Fani Drašček,
zaloga šivalnih strojev v Gorici,
Stolna ulica št. 2.

Prodaja stroje tudi na tedenske ali mesečne obroke. Stroji so iz prvih tovarn ter najboljše kakovosti. Priporočata se slav. občinstvu.

„Narodna Tiskarna“ ima v zalogi vse tiskovine za duhovnije, županstva in druge urade na močnem papirju

„Narodna Tiskarna“ ima v zalogi in na prodaj knjige: „Ilijado“, „Tri igre“ za slov. mladino in „Zgodovino tolminske šole“

„NARODNA TISKARNA“
v Gorici, ulica Vetturini št. 9

je preskrbljena z povsem novimi črkami, okraski in finim papirjem, ter mora prevzeti vsa v tiskarsko stroko spadajoča dela.

Izdeluje vsa dela v najkrajšem času po tako nizkih cenah, da se ne boji nikake konkurence.

— TISKA —
brošure, * diplome, trgovske račune, * pisma in zavitke s firmo, * cenike, * vabila na karton in * na papir * *

— TISKA —
posetnice razne velikosti in oblike z zavitki, * zaročnice in poročnice v elegantnih ter osmrtnice v raznih oblikah

„Narodna Tiskarna“ tiska
„GORICO“
ki izhaja dvakrat na teden v dveh izdajah, ter stane na leto 8 kron, pol leta 4 K, četrlet 2 K

Pismena naročila tiskovin se izvršé z obratno pošto; vsa druga v najkrajšem času

„Narodna Tiskarna“ tiska
„PRIM. LIST“
ki izhaja vsak četrtek ter stane na leto 4 krone, pol leta 2 K, za manj premožne celo leto 3 K